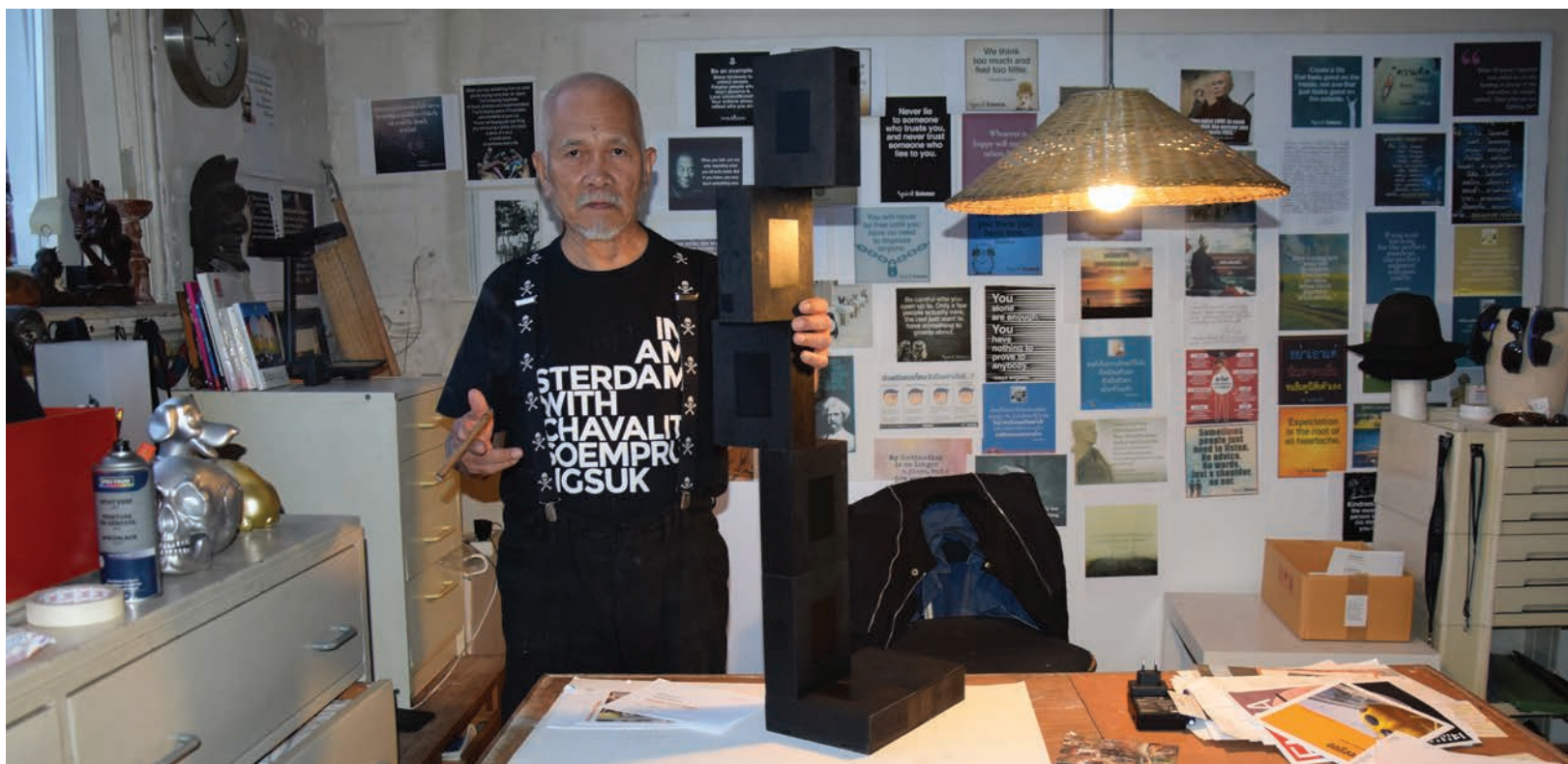

WHETHER IT IS ART OR NOT

Nuankhanit Phromchanya

“มีประเด็นหลายอย่างในชีวิตของอาจารย์ชาวลิตที่เรามองเห็นและรู้สึกเชื่อมโยงด้วย ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจหรือศิลปะที่น่าสนใจ ที่เรารู้สึกเหมือนกัน” นวลชนิษฐ์ พรหมจรรยาอธิบายถึง ‘Whether it is Art or Not’ โปรเจกต์ที่พูดถึงชีวิตและการทำงานของ ชาวลิต เสริมปรุงสุข ศิลปินไทยผู้ตั้งรกรากและสร้างผลงานอยู่ในอัมสเตอร์ดัม โดยเป็นการบอกเล่าเรื่องราวในรูปแบบสารคดีขนาดสั้นและสิ่งพิมพ์ที่มี พชร ลัดดาพันธ์ และ ปิยกรณ์ ชัยวีร์-พันธ์เดช เป็นผู้ออกแบบ “หนึ่งในนั้นก็คือการค้นพบความสมดุลระหว่างการสร้างงานและการเป็นที่รู้จัก”

ผลงานในระยะหลังของชาวลิตมีทั้งงานประติมากรรม ศิลปะติดตั้งจัดวาง และกราฟิก โดยศิลปินจะนำรูปภาพผลงานเหล่านั้นไปตัดต่อให้อยู่บนกำแพงของแกลเลอรีหรือพิพิธภัณฑ์ และเผยแพร่ผ่าน facebook ของตนเอง ซึ่งในทางปฏิบัติ facebook นี้ก็เสมือนเป็นพื้นที่หลักของนิทรรศการ ส่วนในการทำงานของ Whether it is Art or Not นั้น ทีมงานได้นำเอาผลงานเหล่านั้นมานำเสนออีกครั้งในรูปแบบของหนังสือ โดยมีการแบ่งชิ้นงานออกตามพื้นที่ที่มีนถูกจัดแสดง วัสดุที่ใช้ รวมไปถึงความต่อเนื่องของการสร้างผลงานและวิธีการนำเสนอ โดยสรุปแล้ว ศิลปะของชาวลิตได้นำพาการรับรู้และยอมรับในความสมดุลที่ถูกมองเห็นและไม่ถูกมองเห็นไปสู่แนวทางของดินแดนทางศิลปะ ความสะดวกสบายในการเข้าถึงที่มีโซเชียลมีเดียเป็นผู้หยิบยื่น ทำให้เราได้เห็นผลงานมากมายหลากหลาย (บางครั้งมากถึง 2-3 ผลงาน (โพสต์) ต่อวัน) ที่ได้ปรับเปลี่ยนสถานะของคุณค่าที่ดำเนินคู่ไปกับ ‘การถูกมองเห็น’ ในแบบที่เรา ทำานๆ ก็คงจะคาดการณ์ได้

“เราว่าการยกตัวอย่างนี้เป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับยุคสมัยปัจจุบันมาก เพราะการนำเสนอตัวเองได้กลายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากพอๆ กับคุณภาพของงาน การถูกมองเห็น การได้รับการถูกใจ ได้ถูกติดตาม เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองของคนทำอาชีพสร้างสรรค์ เราไม่ได้อยากจะเข้าร่วมกระแสนี้ แต่เราก็ไม่มีความกล้าพอที่จะเลือกทำอย่างที่ทำอาจารย์ชาวลิตทำเหมือนกัน” นวลชนิษฐ์อธิบายเพิ่มเติม และถ้าเราตั้งคำถามว่าเป็นงานศิลปะหรือไม่ บางทีมันก็อาจจะแค่เรื่องของความมั่นใจและความกล้าที่จะประเมินความหมายของการ ‘ถูกมองเห็น’ เสียใหม่ ให้เป็นแค่เรื่องของรูปแบบหนึ่งของวัสดุหรือเทคนิค และยินยอมให้การทำงานของผู้สร้างสรรค์ได้สร้างความชอบธรรมด้วยตัวมันเอง

“There are several issues in Chavalit's life that I recognize for myself and also for other designers/artists I know,” described Nuankhanit Phromchanya of ‘Whether it is Art or Not,’ the designer's project and tribute to Amsterdam-based Thai Artist Chavalit Soemprungsuk that takes on the form of a short documentary film and printed publication designed by Pat Laddaphan and Piyakorn Chaiverapundech, “one example being the finding of a balance between making work and being seen.”

Soemprungsuk's recent works encompass a collection of sculptures, installations and graphics, all of which are digitally rendered onto the walls of galleries or museums with the artist's own Facebook page serving as their ultimate venue of exhibition. Re-presented here within the pages of the publication and categorized by space and material as well as consistency of production and presentation, the works bring acknowledgement of the seen/unseen balance to the forefront, as the ease of accessibility provided by the social media venue and post after post (sometimes 2 or 3 per day) somehow reposition the value paired with 'being seen' to that of par for the course.

“I found this example to be very relevant in the current era where self-presentation has become almost as important as the quality of the work. To be seen, to be liked, to be followed is beneficial to one's development of a creative career. I don't wish to join this trend but also don't have the courage to make the choices Chavalit has made,” furthered Phromchanya and, if questioning whether it is art or not, maybe it is all about finding that confidence + courage to reassess 'being seen' as simply a form of material or technique, and allow for one's practice to justify itself.